

امروزه در بسته بندی مواد غذایی از مواد مختلف استفاده می شود.

چوب: مانند جعبه ها

فلز: فلزات سخت مانند قوطی و بشکه - فلزات انعطاف پذیر از قبیل آلومینیوم و قلع

شیشه: مانند شیشه های دهانه گشاد و بطری،

کاغذی: پاکت های انعطاف پذیر، کارتن های سخت کاغذی

پلاستیک: نیمه سخت و سخت به شکل ظرف ها و بطری ها و فیلم ها

منسوجات: مانند پارچه ها و گونی ها

چندلایه ها که از ترکیب کاغذ، پلاستیک و فویل ساخته می شوند.

این بسته ها در بسیاری موارد باید در مقابل فرآیندهایی از قبیل استریزاسیون، انجماد و ذوب کردن مواد غذایی منجمد و حتی طبخایی نهایی مقاوم باشند.
تاریخچه بسته بندی چوبی

از دیر باز از تنه درختان استفاده میشد ولی بصورت شکل کنونی از زمان فرعون که مرده ها را در تابوت چوبی قرار داده و برای هدیه دادن از جعبه چوبی استفاده می کردند آغاز گردید.

بشکه های چوبی بنا به روایتی ۷۹ سال قبل از میلاد مسیح تولید شدند.

تاریخچه بسته بندی فلزی

نیاز به بسته بندی بهتر و مقاوم تر منجر به پیدایش و توسعه ظروف فلزی گردید. تاریخ ساخت ظروف فلزی به ۲۳ سال قبل از میلاد مسیح نسبت داده می شود. فلز قلع در حدود سال ۱۲۴۰ میلادی در شهر بوهیما توسط یک کارگر انگلیسی کشف گردید. تاریخ کشف و ساخت آهن سفید به سالهای بین ۱۵۷۵ میلادی یعنی از زمانی که قلع به آلمان صادر گردید، برمی گردد.

در سال ۱۶۶۵ میلادی در انگلیس کوشش شد تا آهن سفید ساخته شود، تا اینکه بالاخره در سالهای بین ۱۷۲۰ و ۱۷۳۰ میلادی توانستند توفیق در این امر حاصل نمایند.

هنوردی در انگلستان برای اولین بار توانست آهن سفید را به طور تجاری با موفقیت تهیه نماید، او شمش های گداخته را بوسیله غلطک بصورت صفحات نازکتری در آورد. در اوایل قرن هجدهم در حدود سال ۱۷۱۴ ساخت آهن سفید در فرانسه شروع گردید.

در سال ۱۸۰۴ میلادی نیکلا اپرت (Father of Canning) بطور تجربی برای نگهداری مواد غذایی به روشهای خشک کردن، دودی کردن و بسته بندی مواد غذایی در قوطی فلزی دست یافت؛ سپس از این روش در صنعت کمپوت و کنسرو سازی استفاده گردید که بنام اپرتیزاسیون معروف شد. در سال ۱۸۱۰ میلادی پیتر ساخت قوطی فلزی از جنس فولاد با پوشش یک لایه قلع (tin can) را توصیه کرد.

در سال ۱۸۲۳ قوطی حلبی با سوراخی در بالای آن که canister نامیده میشد به بازار آمد. caning یا کنسرواسیون غذا با استفاده از گرما در قوطی حلبی یا شیشه از کلمه can گرفته شده است.

برای مدت طولانی قوطی های کنسرو با دست ساخته می شد. از اوایل قرن بیستم، قوطی های فلزی که شکلی بهداشتی داشت رواج یافت و این امکان به وجود آمد که بتوان از تجهیزات سریع تری برای ساخت، پر کردن و بستن درب قوطی های فلزی استفاده نمود.

تولید قوطی کنسرو از ورق قلع اندود در ایران برای نخستین بار در سال ۱۳۰۹ شمسی توسط شخصی به نام درخشان صورت گرفت. او که از مهاجران ساکن شوروی بود پس از انقلاب اکتبر به ایران بازگشت و چون تحصیل کرده مدرسه آشپزی مسکو بود با استفاده از تجارب خود، اولین کارگاه ابتدایی قوطی سازی در ایران را راه انداخت. او با استفاده از پیت های خالی بنزین شرکت نفت و مسطح کردن آن ها با دست، ورق به دست آمده را از داخل قلع مذاب عبور داده و از آن ها قوطی می ساخت..

برای جلوگیری از ضایعات و افزایش زمان ماندگاری محصولات کشاورزی در سال ۱۳۱۲-۱۳۱۱ از قوطی فلزی برای نگهداری نخود سبز و غیره بهره گرفتند.

در سال ۱۳۳۰ اولین قوطی فلزی جهت بسته بندی روغن نباتی جامد بوسیله دستگاه مدرن ساخته شد. در سال ۱۳۳۶ شمسی ورق لاک اندود و قوطی آماده از خارج وارد ایران شد و در سال ۱۳۴۴ لاک زنی اتوماتیک امروزی در ایران برای نخستین بار نصب و مورد بهره برداری قرار گرفت.

امروزه ظروف فلزی به عنوان بخشی از بسته بندی مواد خوراکی در اشکال مختلف با زندگی روزمره مردم عجین بوده و تمام افراد جامعه در اکثر مصارف روزانه خود با یک یا چند شکل مختلف آن روبرو می باشند.

بسته بندی فلزی اشکال مختلف دارد مانند قوطی کنسرو، قوطی نوشابه، قوطی آئروسول، تیوپ آلومینیومی، اسپری ها، قوطی های رنگ، محصولات پزشکی، بسته بندی مواد شیمیایی، قوطی های روغنهای غذایی و صنعتی، بشکه ها، گالن ها و... که ورقهای فولادی و ورقهای آلومینیومی عمده ترین مواد اولیه این صنعت می باشند.

